

بسم الله الرحمن الرحيم

(درس پنجم: شیوه زندگی خوب)

« اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ » : (خداوندا!) ما را به راه راست هدایت فرما. (فاتحة «حمد»/۶)

۱- پیمودن راه مستقیم

ما در شبانه روز، حدّ اقلّ ده مرتبه از خدا می‌خواهیم که؛ «اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ»: خدایا! ما را به راه مستقیم هدایت فرما. خداوند برای انسان، دو نوع هدایت دارد:

الف): هدایت تکوینی، باطنی و ذاتی. نظیر هدایت زنبور عسل که چگونه از شهد گلها بمکد و چگونه کندو بسازد. و یا هدایت پرندگان در مهاجرت‌های زمستانی و تابستانی. (طه/۵۰).

ب): هدایت تشریحی که همان فرستادن انبیای الهی و کتب آسمانی برای هدایت بشر است. و انتخاب این راه و مسیر و مکتب به عهد خود ما است.

اما در مقابل راه خدا و صراط مستقیم راه‌های غیر الهی متعدّدی در برابر انسان قرار دارد:

- راه انتظارات وهوس‌های مردم. - راه وسوسه‌های شیطان. - راه طاغوت‌ها. - راه پیشینیان.

اما انسان مؤمن، راه خداوند و اولیای او را انتخاب می‌کند که بر دیگر راهها امتیازاتی دارد:

الف): راه الهی ثابت است. راه‌های دیگر بر اساس هوس‌های مردم و با هوس‌های شخصی است.

ب): يك راه بیشتر نیست. « صراط مستقیم »

ج: در پیمودن آن، انسان به مسیر و مقصد مطمئن است.

د: در پیمودن آن، شکست و باخت وجود ندارد.

راه مستقیم، راه خدا، راه انبیاء، راه بندگی، یکتاپرستی، راه فطرت، راه توکل به خدا به او است.

۲- ایمان و عمل صالح

خداوند انسان را خلق کرده و از طریق عقل، راهنمایی قرآن و پیامبر و اهل بیت (ع) شیوه خوب زندگی کردن را آموخته است. قرآن در این رابطه می‌فرماید:

(به روزگار سوگند. همانا انسان در خسارت است. مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده) (عصر/ ۱ تا ۳)

و در اذان و اقامه نماز، دعوت می‌شویم برای بهترین عمل. «حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ» .

۳- محکم کاری

در قرآن می‌خوانیم: «أُحْكِمَتِ آيَاتُهُ» (هود / ۱) : آیاتش محکم است. آیات قرآن، ساده و قابل فهم هست اما سست، بی محتوا و بدون استدلال نیست. پس انسان باید افکار، عقائد، گفتار، اعمال و کردارش و تعاملات و روابط اجتماعی‌اش محکم و از روی فهم و استدلال باشد. برای محکم کاری در تحصیلات ابوعلی سینا می‌گوید: «الدرس حرف و التکرار ألف» درس از استاد، یک مرتبه است اما برای تثبیت و یاد ماندن آن، باید هزار مرتبه تکرار کرد.

۴- دوری از کندروی و تندروی

خداوند در قرآن می‌فرماید: به مغازه دار و کاسب هم می‌فرماید: «وَزِنُوا بِالْقِسْطِ الْمُسْتَقِيمِ» (إسراء / ۳۵)، ترازویتان درست باشد. نه کم و نه زیاد. به اندازه باشد.

بر اساس دستورات الهی برای یک زندگی خوب و تعالی بخش، ما در همه ابعاد، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، اخلاقی، روابط اجتماعی، دوستی و دشمنی، حتی مسائل عبادی باید از افراط (کندروی) و تفریط (تندروی) پرهیز کنیم.

۵- میانه‌روی در خوردن

در قرآن آیاتی داریم با واژه و کلمه: «کُلُوا»: (چه چیزهایی را) بخورید. و «لَا تَأْكُلُوا»: (چه چیزهایی را) نخورید. (بقره / ۱۸۸).